

Parlamentul României
Camera Deputaților

1/2462/2011
27.12.2011

OPINIE

asupra Propunerii modificate de Decizie a Consiliului privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene – COM (2011) 739,

Propunerii modificate de Regulament al Consiliului de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii al Uniunii Europene – COM (2011) 740

și Propunerii modificate de Regulament al Consiliului privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resursei proprii bazate pe VNB și privind măsurile de acoperire a necesităților de trezorerie (Reformare) – COM (2011) 742

Având în vedere Tratatul de la Lisabona, în special art. 5 și 12 TUE și Protocoalele nr. 1 și nr. 2 anexate tratatului,

Având în vedere Constituția României, republicată, în special art. 148,

Având în vedere Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011,

Luând în considerare punctul de vedere al Comisiei pentru buget, finanțe și bănci, exprimat în ședința sa din 22 noiembrie.2011, cu privire la Noul cadru financiar multianual pentru anii 2014 – 2020 [COM(2011): 398, 403, 500, 510, 511, 512],

Luând în considerare proiectul de opinie adoptat de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 19 decembrie 2011,

Luând în considerare punctul de vedere al Guvernului României, exprimat prin Notele Ministerului Afacerilor Europene, privind noua perspectivă financiară multi-anuală post-2014, propunerea de directivă privind taxa pe tranzacții financiare și respectiv pachetul de propuneri legislative privind resursele proprii ale bugetului UE,

Având în vedere aprobarea Biroului Permanent al Camerei Deputaților din 22 decembrie 2011,

Camera Deputaților, în conformitate cu prevederile art. 40 din Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011 din data de 27 aprilie 2011, adoptă prezenta opinie:

I. Context

La 29 iunie 2011, Comisia Europeană a aprobat pachetul de propuneri privind perspectiva financiară multianuală, post-2013 („pachetul PFM”). S-a propus schimbarea logicii surselor bugetului, prin introducerea unui sistem bazat pe o taxa UE și o taxă asupra tranzacțiilor financiare (vor înlocui actualul sistem de TVA statistic), un sistem simplificat de corecție bugetară (rebate), bazat pe transparență, corectitudine și aplicarea principiilor Fontainebleau și fundamentat pe alocări forfetare (lump sums) anuale; referitor la resursele proprii: resursa proprie TVA determinată statistic este eliminată din 2014, fiind propusă introducerea a două resurse noi:

- *taxa pe tranzacții financiare* cel mai târziu din 1/1/2018, iar cota maximă a taxei în cadrul unei propuneri legislative separate, din toamna 2011;
- *TVA* - cota maxima de 2% care va finanța bugetul nu va fi aplicată la total, ci doar la produsele care fac obiectul TVA la cota standard a statelor membre respectiv, noua resursă TVA fiind introdusă tot din ianuarie 2018, la o cotă efectivă de 1%.

A adoptat de asemenea pachetul extins de propuneri privind sistemul de resurse proprii, care cuprindea și:

- propunerea de regulament de stabilire a unor măsuri de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii al Uniunii Europene (Comisia anunțase deja că modificările relevante vor fi prezentate până la sfârșitul anului 2011)
- propunerea de regulament al Consiliului privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor tradiționale și proprii bazate pe VNB și privind măsurile de răspuns la necesitățile trezoreriei (Comisia anunțase că va prezenta, până la sfârșitul anului 2011, regulamentele detaliate sau modificările aduse actelor juridice existente în materie, precum și regulamentele aferente)

Scopul principal al COM (2011) 512 era acela de a reglementa metodele și procedura prin care statele membre pun la dispoziția Comisiei resursele proprii tradiționale și resursele proprii bazate pe venitul național brut (VNB), precum și măsurile care se aplică pentru satisfacerea cerințelor de numerar. Așa cum am mai arătat, dispozițiile acestei propuneri de regulament pun în aplicare sistemul prevăzut în decizia cu privire la resursele proprii, în ceea ce privește:

- resursele proprii tradiționale,
- păstrarea documentelor justificative,
- cooperarea administrativă,
- contabilitatea resurselor proprii,
- termenele de punere la dispoziție a acestora și de efectuare a ajustărilor și,
- dacă este necesar, dispoziții privind gestiunea trezoreriei și sumele nerecuperabile

Conform proiectului de Decizie privind resursele proprii, contribuția României va fi compusă din:

- resursele proprii tradiționale (ca și până acum). Acestea vor înregistra, conform estimărilor CE, până în anul 2020, o mică creștere în ponderea resurselor proprii, de la 14,7 % (bugetul 2012) la 18,9%;

Modificarea adusă constă în faptul că procentul de 25% din sumele colectate, reținut drept costuri de administrare de către SM, se reduce la 10%.

- sumele colectate dintr-o taxă pe tranzacțiile financiare (TTF), care va reprezenta cca. 23 % din totalul resurselor proprii.

CE nu a detaliat în proiectele legislative această taxă, urmând să facă propuneri concrete în acest sens, în toamna acestui an;

- o resursă TVA, care va reprezenta, conform estimărilor CE, până în anul 2020, 18,1% din resursele proprii (actuala resursă TVA reprezintă în momentul de față – bugetul 2012 - 11,1% din totalul resurselor proprii). Interesant este faptul că se așteaptă ca noua resursă TVA să cumuleze 29,4 mld. Euro, comparativ cu 14,5 mld euro pe care îi furnizează, în prezent resursa TVA (deci aproape dublu).

Această resursă ar fi constituită din “o parte din TVA aplicată furnizărilor de bunuri și servicii, achizițiilor intracomunitare de bunuri și importului de bunuri care fac obiectul unei cote standard a TVA în fiecare stat membru, în temeiul Directivei 2006/112/CE, cu rata aplicabilă de maximum două puncte procentuale din rata standard.” În propunerea de Regulament, această rată este de 1%.

Țările cu cea mai mare povară a resursei TVA, raportată la VNB, ar fi Luxemburg, Malta și Cipru.

- resursa VNB

Ca și până acum, aceasta se obține prin aplicarea unei rate uniforme, care urmează să fie stabilită în cadrul procedurii bugetare, ținând seama de totalul tuturor celorlalte venituri, la suma VNB din toate statele membre.

Totuși faptul că, potrivit intențiilor CE, contribuția bazată pe GNI a statelor membre va trebui să descrească de la 74,2 %, cât este în prezent, la 40% (în urma aplicării reglementărilor propuse), este defavorabil României (din punctul de vedere al resursei VNB), dacă țara noastră va păstra același nivel redus al dezvoltării comparativ cu celelalte state membre.

Deși demersul de introducere a unei noi decizii privind resursele proprii ale UE a fost justificat de nevoia de simplificare a sistemului, nu se poate spune (cel puțin în momentul actual, când CE nu a detaliat toate aspectele sistemului) că acest deziderat a fost atins în totalitate, în beneficiul statelor membre. Este adevărat, eliminarea resursei actuale bazate pe TVA va reduce sarcina administrativă pentru Comisie.

Se observă mai degrabă intenția Comisiei de reîntărire a armonizării sistemelor naționale de TVA, prin dezvoltarea unei noi resurse bazată pe TVA. Noua resursă bazată pe TVA ar reprezenta o fațetă a unui sistem TVA revizuit în profunzime la nivelul UE, ca urmare a Cărilor verzi privind viitorul TVA. Noua inițiativă include eliminarea unui număr de derogări sau excepții care dăunează bunei funcționări a pieței interne și măsuri privind reducerea, în cadrul UE, a fraudei în materie de TVA.

Deși în proiectul de decizie dispar „consacratul” rabat britanic și reducerile în favoarea Austriei, Olandei, Germaniei și Suediei, CE prevede totuși mecanisme de corecție în favoarea acestor state membre. Acestea sunt reprezentate de reduceri în sume forfetare ale contribuțiilor VNB pentru: Regatul Unit - 3 600 mil euro, Germania - 2 500 mil euro, Țările de Jos - 1050 mil euro, Suedia - 350 mil euro.

II. Prezentare generală

Scopul propunerilor modificate este de a îmbunătăți propunerile lansate la 29 iunie, în sensul asigurării coerenței cu propunerea de directivă a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe tranzacțiile financiare (denumită în continuare „Directiva TTF”)¹, care a fost adoptată la 28 septembrie 2011, precum și cu propunerile de regulamente ale Consiliului privind punerea la dispoziția bugetului UE a resursei proprii bazate pe TTF la dispoziția bugetului UE² și la calcularea și punerea la dispoziție a resurselor proprii bazate pe taxa pe valoarea adăugată (TVA)³ adoptate împreună cu prezenta propunere și asigurării acoperirii necesităților de trezorerie în cadrul noii structuri de finanțare a UE instituite prin propunerea de Decizie a Consiliului privind sistemul de resurse proprii al Uniunii Europene⁴ și prin aceste noi propuneri.

a) Propunerea de decizie a Consiliului privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene - COM (2011) 739 (care modifică COM (2011)510) introduce două noi resurse: taxa pe tranzacțiile financiare și o nouă resursă bazată pe TVA care să nu depășească 2% din baza de calcul TVA standard din fiecare stat membru.

Se simplifică modul de stabilire a resursei proprii bazate pe TTF, prin trimitere la ratele stabilite în Directiva TTF în scopul determinării resursei proprii bazate pe TTF. Acest lucru asigură coerența deplină între Directiva TTF și normele stabilite pentru sistemul de resurse proprii.

În conformitate cu Directiva TTF, acum se propune utilizarea TTF ca resursă proprie începând cu 1 ianuarie 2014. Aceasta înseamnă că, la începutul punerii sale în aplicare, TTF va fi utilizată parțial ca resursă proprie.

Sunt aduse, de asemenea, modificări minore dispozițiilor privind noua resursă proprie TVA, pentru a se asigura coerența deplină cu dispozițiile prevăzute în propunere modificată de regulament privind punerea în aplicare a DRP și în noua propunere privind punerea la dispoziție a acestei resurse. Pentru coerență, calendarul introducerii noii resurse TVA este armonizat cu cel prevăzut pentru TTF.

¹ Propunere de directivă a Consiliului privind sistemul comun al taxei pe tranzacțiile financiare și de modificare a Directivei 2008/7/CE, COM (2011) 594 din 28.9.2011.

² Propunere de Regulament al Consiliului privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resursei proprii bazate pe taxa pe tranzacțiile financiare, COM (2011) 738 din 9.11.2011.

³ Propunere pentru un regulament al Consiliului privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resursei proprii bazate pe taxa pe valoarea adăugată, COM (2011) 737 din 9.11.2011.

⁴ COM(2011)510 din 29 iunie 2011, modificat de COM(2011)739 din 9.11.2011.

În sfârșit, sunt modificate dispozițiile referitoare la administrarea și colectarea resursei proprii, pentru a se asigura coerența cu alte părți din legislație.

Trimiterea explicită la diversele tipuri de tranzacții financiare la care ar fi aplicate ratele este redundantă având în vedere dispozițiile prevăzute de Directiva TTF și de propunerea modificată a Deciziei privind resursele proprii. Acum se propune să se precizeze proporția ratelor minime definite în Directiva TTF care ar trebui să fie utilizate pentru resursa proprie bazată pe TTF. Prin urmare, această proporție din veniturile rezultate din aplicarea ratelor minime definite în Directiva TTF va reveni bugetului UE, iar restul va reveni bugetelor statelor membre.

Propunerea inițială a avut în vedere posibilitatea ca TTF să fie colectată de agenți economici mai degrabă decât de statele membre. În conformitate cu Directiva TTF, administrațiile statelor membre vor fi responsabile cu colectarea TTF. Prin urmare, menționarea agenților economici nu mai este necesară.

În sfârșit, în ceea ce privește noua resursă proprie TVA, textul face acum referire explicită la metoda de calcul (stabilită în propunerea privind punerea la dispoziție a noii resurse TVA) pe baza căreia se aplică rata de prelevare a resursei.

b) Propunerea modificată de Regulament al Consiliului de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii al Uniunii Europene – COM (2011) 740 aduce trei modificări principale față de propunerea făcută la 29 iunie 2011.

În primul rând, referirea explicită la diversele tipuri de tranzacții financiare ar fi redundantă având în vedere dispozițiile stabilite în Directiva TTF și în propunerea modificată de decizie privind resursele proprii. Se propune să se precizeze proporția de rate minime definite în Directiva TTF care ar trebui să fie utilizate pentru resursele proprii bazate pe TTF. Prin urmare, această cotă din veniturile rezultate din aplicarea ratelor minime definite în Directiva TTF va reveni bugetului UE, iar restul va reveni bugetelor statelor membre.

În plus, propunerea inițială prevedea posibilitatea ca TTF să fie colectată de agenții economici, mai degrabă decât de statele membre. În conformitate cu Directiva TTF, administrațiile statelor membre vor fi responsabile cu colectarea TTF. Prin urmare, menționarea operatorilor economici nu mai este necesară.

În ultimul rând, în ceea ce privește noua resursă proprie bazată pe TVA, textul face acum referire în mod explicit la metoda de calcul (stabilită în propunerea privind punerea la dispoziție a noilor resurse bazate pe TVA) pe baza căreia se efectuează repartizarea resurselor.

c) Propunerea modificată de Regulament al Consiliului privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resursei proprii bazate pe VNB și privind măsurile de acoperire a necesităților de trezorerie – COM (2011) 742, în afara adaptărilor pur formale legate de tehnica reformării legislative, nu cuprinde decât o singură modificare de substanță în comparație cu propunerea prezentată la 29 iunie 2011. În textul COM (2011) 512 se sublinia necesitatea includerii la art. 9 alin. (3) din propunerea de regulament a unei soluții

practice de evitare a incertitudinii pentru trezoreriile statelor membre, în privința înregistrărilor care urmează să fie făcute în cazul în care bugetul nu a fost adoptat definitiv cel târziu cu două săptămâni înainte de înregistrarea corespunzătoare lunii ianuarie a exercițiului financiar următor. COM (2011) 742 propune în acest sens dublarea numărului deisprezecimilor disponibile în avans (de la două la patru), astfel încât să se compenseze reducerea ponderii VNB în cadrul finanțării UE. Se efectuează astfel o ajustare mecanică a sistemului existent, care va asigura o capacitate de acoperire a necesităților de trezorerie ale bugetului UE egală cu cea existentă în prezent.

III. Poziția Camerei Deputaților

1. Susținem procesul de adaptare a normelor privind resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene;
2. Salutăm intenția Comisiei de a analiza posibilitatea consolidării, într-un singur regulament, a dispozițiilor privind identificarea și punerea la dispoziție a tuturor resurselor proprii ale Uniunii, în urma unui acord global asupra întregului pachet de propuneri privind resursele proprii;
3. Reținem că decizia cu privire la resursele proprii, fiind adoptată în temeiul art. 311 alin.3 TFUE, poate intra în vigoare numai după ce a fost aprobată de toate statele membre, în conformitate cu normele constituționale ale acestora, respectându-se astfel pe deplin suveranitatea națională;
4. Față de restricțiile bugetare necesare cauzate de situația economică actuală, considerăm necesar ca nivelul bugetului să fie menținut cât mai aproape de nivelul actual, o creștere a acestuia, fiind acceptabilă doar în condițiile păstrării unor marje suficiente până la plafonul maxim al resurselor proprii;
5. Susținem poziția Comisiei Europene în ceea ce privește componenta de venituri a bugetului UE;
6. Considerăm că sistemul resurselor proprii ar trebui să înregistreze o simplificare importantă;
7. Apreciem că introducerea unei noi resurse proprii „autentice” ar putea contribui la reducerea așa-numitelor „contribuții naționale” ale statelor membre la bugetul comunitar și, în acest fel, la reducerea în viitor a importanței acordate în prezent obiectivului de obținere a unui „juste retour”.

Prezenta opinie se adresează președintelui Parlamentului European, al Consiliului și, respectiv, al Comisiei Europene.

PREȘEDINTE,

Roberta Alma ANASTASE

